

Warszawa, dn. 21 marca 2016 r.

A..... Ł..... W.....

K..... A.....

Ul. K..... P..... lok.....

..-.... W.....

DECYZJA nr 07/02/I/2016

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.) w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c), art. 82 ust. 3 i 5 oraz art. 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.)

Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie stwierdza, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą jako adwokat oraz jako wspólnik spółki cywilnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z jednego tytułu tj. jako osoba spełniająca warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi będąca osobą prowadzącą działalność pozarolniczą.

UZASADNIENIE

Zawiadomieniem nr z dnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w – stwierdził swoją niewłaściwość co do wydania pisemnej interpretacji w sprawie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego przez L.....W..... z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i przekazał wniosek w/w osoby z dnia zgodnie z właściwością rzeczową Dyrektorowi Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie.

Wezwaniem z dnia Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ wezwał L.....W..... do uzupełnienia wniosku poprzez wniesienie opłaty w wysokości 40 zł za wydanie interpretacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wspomniana opłata została uiszczona na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Zdrowia w

Ł..... W....., zwany dalej Wnioskodawcą, wskazał w swoim wniosku z dnia że prowadzi obecnie działalność gospodarczą w zakresie tzw. działalności prawniczej opisanej kodem PKD 69.10.Z. Taką samą działalność prowadzi jego kolega radca prawny. Obydwaj planują założyć spółkę cywilną, której celem będzie świadczenie tożsamej pomocy prawnej opisanej kodem PKD 69.10.Z. Jednakże od czasu założenia spółki tylko spółka będzie „fakturowała” nowych, jak i wszystkich dotychczasowych klientów tychże radców prawnych – oczywiście w zakresie zdarzeń, które nastąpią po zawiązaniu spółki cywilnej. W związku z tym u Wnioskodawcy powstała wątpliwość czy w związku z tym trzeba będzie odprowadzać składkę na ubezpieczenia zdrowotne dwukrotnie tj. z działalności gospodarczej prowadzonej indywidualnie i ze spółki cywilnej, czy też jednokrotnie tj. tylko z działalności gospodarczej prowadzonej indywidualnie, która jako jedyna finalnie będzie generowała przychód.

Wnioskodawca podniósł, że art. 82 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych utożsamia obowiązek zapłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne od uzyskiwania przychodu z danej działalności. W związku z powyższym – a contrario – należy założyć, że niezyskiwanie przychodu powinno wiązać się z brakiem obowiązku zapłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której planowo przychód po stronie spółki nie będzie występował, albowiem całość środków uzyskanych przez spółkę będzie refakturowana na przychód - uzyskiwany przez radców prawnych będących współnikami tej spółki - z prowadzonej przez każdego z nich indywidualnej działalności gospodarczej. De facto usługi świadczone będą jednokrotnie, a jedynie ze względu na przyjęty model biznesowy rozliczane będą w ramach spółki.

Zdaniem Wnioskodawcy, w świetle w/w art. 82 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne zależna jest tylko i wyłącznie od tego, czy dany rodzaj działalności generuje przychód. Świadczenie usług przez Wnioskodawcę i jego kolegę radcę prawnego – faktycznie będzie odbywać się jednokrotnie. W konsekwencji obowiązek zapłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie jednokrotny – tylko i wyłącznie z działalności gospodarczej prowadzonej indywidualnie, która docelowo będzie beneficjentem dochodu uzyskanego w ramach świadczenia danych usług.

W trakcie rozpatrywania przedmiotowego wniosku – Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ uznał, że rozpatrzenie sprawy i wydanie w tej sprawie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ tj. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie. Z kolei na podstawie art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – dyrektor oddziału wojewódzkiego NFZ wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. W myśl natomiast art. 68 ust. 1 lit. a) i c) ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – do zadań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych oraz wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenie zdrowotne. Ponadto na podstawie art. 83d tejże ustawy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, zasad obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz podstawy wymiaru tych składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest zatem uprawniony do rozstrzygania kwestii podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Organem właściwym w tym zakresie jest dyrektor oddziału wojewódzkiego NFZ. W konsekwencji podmiotem właściwym miejscowo i rzeczowo do rozpatrzenia przedmiotowego wniosku o interpretację przepisów w zakresie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jest Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ.

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Z kolei zgodnie z art. 5 pkt 21 w/w ustawy – użyte w tej ustawie określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą – oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W myśl natomiast art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- 5) osobę prowadzącą niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

Dlatego obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają jedynie te osoby prowadzące pozarolniczą działalność (czyli m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej), które z tego tytułu spełniają warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym (obowiązkowym lub dobrowolnym). Tym samym jeżeli dana osoba nie spełnia warunków do objęcia ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej - to nie podlega również z niego ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Warto podkreślić, że osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej jest osoba fizyczna prowadząca indywidualnie działalność gospodarczą, jak i wspólnik spółki cywilnej.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w art. 82 ust. 5 tej ustawy, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności.

Rodzajami działalności, w rozumieniu powołanego art. 82 ust. 5, są natomiast:

- 1) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki cywilnej;
- 2) działalność gospodarcza prowadzona w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki jawnej;
- 4) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki komandytowej;
- 5) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki partnerskiej;
- 6) wykonywanie działalności twórczej lub artystycznej jako twórca lub artysta;

- 7) wykonywanie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 8) wykonywanie wolnego zawodu, z którego przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 9) inna niż określona w pkt 1-8 pozarolnicza działalność gospodarcza prowadzona na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

A zatem podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu w przypadku wspólnika spółki cywilnej oraz osoby prowadzącej indywidualnie działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej ma charakter wtórny wobec podlegania przez taką osobę ubezpieczeniu społecznemu z tych tytułów.

Mając to na względzie – Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ uznał, że zajęcie przez Narodowy Fundusz Zdrowia stanowiska w zakresie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu przez Wnioskodawcę z tytułu jednoczesnego prowadzenia indywidualnie pozarolniczej działalności gospodarczej oraz prowadzenia (w przyszłości) tej działalności jako wspólnik spółki cywilnej - powinno mieć miejsce dopiero po ustaleniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez Wnioskodawcę z w/w tytułów. Zgodnie bowiem z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych. Ponadto na podstawie art. 83d tejże ustawy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Z tego też powodu prowadzone przez Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ postępowanie mające na celu dokonanie w drodze decyzji (w oparciu o art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej) interpretacji w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osobę prowadzącą jednocześnie pozarolniczą działalność jako wspólnik spółki cywilnej i jako osoba fizyczna prowadząca indywidualną działalność gospodarczą – zostało zawieszona na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. Rozpatrzenie przedmiotowego wniosku i wydanie przez Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ powołanej powyżej decyzji wymagało bowiem uprzedniego rozstrzygnięcia przez ZUS kwestii podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność wskazaną we wniosku. Dopiero znając status tej osoby w ramach ubezpieczenia społecznego z tytułu jednoczesnego prowadzenia indywidualnie pozarolniczej działalności gospodarczej oraz prowadzenia (w przyszłości) tej działalności jako wspólnik spółki cywilnej – było możliwe wypowiedzenie się przez NFZ w zakresie

jej ubezpieczenia zdrowotnego. Dyrektor oddziału wojewódzkiego NFZ nie ma natomiast kompetencji do stwierdzania i ustalania faktu podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez daną osobę z określonego tytułu. Wkraczałby bowiem wówczas w kompetencje innego organu tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W postanowieniu z dnia 30 listopada 2015 r. o zawieszeniu postępowania - Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia wezwał Wnioskodawcę do wystąpienia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ze szczegółowym opisem stanu faktycznego) o rozstrzygnięcie zagadnienia dotyczącego podlegania przez Wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu z tytułu jednoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności jako wspólnik spółki cywilnej i jako osoba fizyczna prowadząca indywidualną działalność gospodarczą. Powyższe zagadnienie miało bowiem charakter zagadnienia wstępnego przy rozstrzygnięciu o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą będącą Wnioskodawcą.

Wnioskiem z dnia skierowanym do Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ (otrzymanym w dniu) - Wnioskodawca wniósł o podjęcie zawieszono postępowania w przedmiotowej sprawie i przedstawił prawomocną Decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w z dnia (znak:).

W powyższej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że osoba prowadząca indywidualną działalność gospodarczą jako adwokat oraz jako wspólnik spółki cywilnej, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych posiada jeden tytuł, z którego wynika obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym tj. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność. Ponadto osoba taka zgodnie z art. 8 ust. 6 tej ustawy – prowadzi jeden rodzaj pozarolniczej działalności tj. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. W związku z powyższym nie znajduje w tym przypadku zastosowania przepis art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych regulujący zbieg tytułów do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, zgodnie z którym osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. W konsekwencji Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał za nieprawidłowe stanowisko Wnioskodawcy, iż ubezpieczeniami społecznymi jest on objęty obowiązkowo jedynie z tytułu prowadzenia przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej pod nazwą „Adwokat Łukasz Waluch Kancelaria Adwokacka”, nie zaś z tytułu prowadzenia przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej „Waluch Więckowicz s.c.”.

Ze względu na uzyskanie przez Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ stanowiska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie ubezpieczenia społecznego Wnioskodawcy – organ uznał, że ustały przyczyny zawieszenia postępowania. W konsekwencji postanowieniem z dnia Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ podjął postępowanie w tej sprawie.

W ocenie Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, w świetle stanowiska prezentowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz powołanych powyżej przepisów, należy stwierdzić, że osoba prowadząca równoległe indywidualną pozarolniczą działalność gospodarczą jako adwokat oraz prowadząca działalność gospodarczą jako wspólnik spółki cywilnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba spełniająca warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi będąca osobą prowadzącą działalność pozarolniczą.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że osoba prowadząca jednocześnie indywidualną działalność gospodarczą jako adwokat oraz jako wspólnik spółki cywilnej, posiada - zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - tylko jeden tytuł, z którego wynika obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym tj. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność. Tym samym wspomniana osoba tylko z jednego, wskazanego powyżej tytułu, podlega również obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej oraz prowadzenie działalności gospodarczej jako wspólnik spółki cywilnej stanowi jeden tytuł ubezpieczeń społecznych jakim jest status osoby prowadzącej pozarolniczą działalność. W konsekwencji osoba ta posiada także tylko jeden tytuł do podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zgodnie bowiem z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Skoro zatem Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że wspomniana osoba posiada jeden tytuł rodzący obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym tj. status osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, to także tylko z tego tytułu osoba ta podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Należy jednak mieć na uwadze treść art. 82 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym w sytuacji gdy ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w art. 82 ust. 5 tej ustawy, to składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności. Odrębnym rodzajem działalności w rozumieniu powołanego art. 82 ust. 5 jest natomiast działalność gospodarza prowadzona w formie spółki cywilnej oraz działalność gospodarza prowadzona indywidualnie (art. 82 ust. 5 pkt 1 i 9 w/w ustawy). Dlatego w przypadku gdy osoba prowadząca jednocześnie indywidualną działalność gospodarczą oraz działalność gospodarczą jako wspólnik spółki cywilnej będzie uzyskiwała przychody z obydwu w/w rodzajów działalności – to będzie zobowiązana odprowadzać składkę na ubezpieczenie zdrowotne odrębnie od każdego rodzaju działalności.

Z tego też powodu – Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ orzekł jak na wstępie.

P O U C Z E N I E

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, wniesione za pośrednictwem Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji.

Na podstawie art. 10a ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – niniejsza interpretacja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.